# Latweeschu Awises.

Isnahk 7 reises nedeklâ. ◇ 93. gada gahjums.

**Maksâ:**

**Ekspedizijâ sanemot**

par 1 gadu . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . . 60 „
par 1 mehnesi . . 25 „

**Maksa pa pastu peesuhtot un pilsehtâ mahjâ peesuhtot:**

par 1 gadu . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . . — „ 90 „
par 2 mehnescheem — „ 50 „

**Maksâ uz ahrsemem:**

par 1 gadu . . 10 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . 5 „ 80 „
par 1/4 gadu . . 3 „ 50 „
par 1 mehnesi . . 1 „ 50 „

**Sludinajumi maksâ:** par sihla rakstu rind. 10 k., 1. puse un tekâ 30 k.

Adreses maina maksâ 10 kap.

**Numurs maksâ 1 kap.**

**Redakzija:** Jelgawâ, Katoļu eelâ Nr. 42. **Ekspedizija:** Katoļu eelâ Nr. 40. Tel. 981.

Kantoris: Rigâ, Walnu eelâ 30. Tel. 8260. Pasta kastite 288.

**Nr. 45.** **Swehtdeen, 16. februarî.** **1914**


**Swarigakais no satura:**


Senâ Autine jeb Zehsis.
„Jaunakâs Sinas" un „Jaunais Zeksch" — schihdu orgunî latweeschu walodâ.
Tizibas mainas likumprojekts.
Bijuschâ Rigas mahzibas apgabala kuratora Lewschina paskaidrojums tehwu walodas leetâ.
Schweize kâ starptautiskâs speegoschanas sapulzes weeta.
Zihna ar schuhpibu Seemel-Amerikas Sabeedrotâs Walstîs.
Schihdu asins noslehpums.
Nemeeri Epirâ un Kritâ.
Jauna sufroschinu neg-hliba.


Pahrdrukaschana atsleegta.

## Senâ Autine jeb Zehsis.

III. Pa pameera laiku ar igauneem Rigas biskaps 1209. gadâ greeschas ar latweeschu palihdsibu uz otru pusi, augschup gar Daugawu, un eeguhst Kolnesa un Gersikas pilsehtas, kuru pehdejo nobedsina. Gersikas kehninam Wiswaldim gan wehl atstahj ispostito Gersiku, bet ar noteikumu, kâ tas no usglabajuschâs dokumenta no 1209. gada redsams, ka kehninsch Wiswalds atsihst biskapa wirswaldibu un ka „tee, kas lihds ar kristigas tizibas peenemschanu, usnehmuschees desmitâs teesas makfaschanu, paleek brihwi ari winu semem un maksaschanam biskapam, proti Autines pilsehta un Zeswaine un ziti atgreestee."

No schi Gersikas dokumenta redsams, ka Autine bija pilsehta un pa dalai atrabâs sem Latgales kehnina Wiswalda wirskundsibas, bet nu pehz 1209. gada paleek sem Rigas biskapa wirswaldibas.

IV. Pehz pameera notezeschanas karu ar igauneem atjauno. No 1210 gada Latweeschu Indrikis raksta: „Nobeidsotees pameeram, kas bija noslehgts ar igauneescheem, Zehsu brunneezibas brahlis Behrtulis, lu dsits palihgâ Rusinu ar wina latweescheem un ari Autines latweeschus, gahju ar wineem un ar saweem wentineem uz Ugauniju".

## Laukstrahdneeku apgahdaschanas agenturas.

1. **Augusts Oschinsch**, Krahslawâ, sawâ namâ (Августъ Ошинъ, Креславль, Витебской губ., собствен. домъ) Jabrauz zaur ст. Креславка, Р.-О. ж. д.

2. **Dawids Auka**, Rehsekne, grahmatu tirgotawâ (Давидъ Аука, гор. Рѣжица, Витебской губ., книжный магазинъ). Jabrauz uz ст. Рѣжица, М.-В.-Р. ж. д.

Agenturas usnemas strahdneeku samelleschanu, noslihgschanu, lihgumu isgatawoschanu un apstiprinaschanu un strahdneeku nogahdaschanu uz dselszeļa stazijam, pee leelakâm partijam nogahdâ strahdneekus lihds darba weetai. Lauksaimneeki, kuri wehlas dabut **kreetnus un ihsti noderigus darba spehkus**, lai peeteizas pee laika.

---

Pehz schi eebrukuma Ugaunijâ saber atkal meeru ar ugauneescheem, tikai Rusins un Behrtulis pee meera nepeedalas. Latweeschu Indrikis par to raksta: „Un meers tika noberets ar biskapa lihbeescheem (t. i. Turaidas un Limbaschu nowadu lihbeescheem) un ar latweescheem Gaujas weenâ pusê, bet Zehsu Behrtulis un Rusins ar latweescheem sagatawojâs uz karu, meera nepeenembams."

Kas tad nu bij schee biskapa latweeschi, kas atrabâs Gaujas weenâ pusê un peenehma meeru? No II. izraksta redsejam, ka bija trihs latweeschu nowadi: tahlaweeschi, kuri atsina biskapa wirswaldibu tikai 1214. gadâ, Rusina latweeschi, kas meeru nepeenem, un, pehz Gersikas dokumenta, biskapa autineeschi. Tâ tad autineeschi bija tee, kas peebeedrojas pee meera lihguma ar ugauneescheem. No schis kronikas sinas ari isprotams, ka Rusina (Rosena) walsts starp zitu aptwehra Straupi, Augstrosi un Aloju.

V. Pehz tam 1210. gadâ Zehsu Behrtulis un Rusina latweeschi eebruhk Ugaunijâ. Dehl tam igauni nahk ar leelu kara spehku un aplenz Zehsis. Latweeschu Indrikis raksta: „Un igauni kahwâs ar Behrtuli un wina schkehpneschu brahleem un wentineem trihs deenas pee wezâs pils, kur ordena schkehpneschi wehl dsihwoja kopâ ar wentineem." Kad pehz tam no Rigas atsteidsâs palihga spehki, tad igauni no wentinu pils atkahpjas.

Schis ir neteeschs peerahdijums, ka Autine ir Zehsis. Jo igauni kausas ar schkehpneschem un wentineem pee wezâs pils 3 deenas, bet latweeschi neeet palihgâ. Tas tadehl, ka (IV. izraksts) autineeschi (t. i. latweeschi-zehsineeki) ar igauneem bija noslehguschi meeru un tadehl wini it meerigi noskatijâs, ka blakus wineem zihnijâs igauni ar wentineem un schkehpneschem.

VI. Pehz tam, kâ redsams no 1211. waj 1212. gada dokumenta, biskaps ar ordeni dalas Latwijâ (t. i. tagadejâ Widsemes latweeschu dalâ, (isņemot Tahlawu). Biskaps patur sawâ teeschâ pahrwaldibâ kâ weenu daļu apgabala ap Gersikas pilsehtu, t. i. Asati (Krustapili). zeemus pee „Behernines" (Behrnleja) un Leepeni, un kâ otro daļu Autini un Aleni, bet ordenim dod „Gerdeni", „Negesti" un „Sessowi". Schi ordena dala bij no Zeswaines sahkot gar Aiwekstes abâm pusem lihds Daugawai.

VII. 1212. gadâ, kâ Latweeschu Indrikis raksta, „izzehlâs strihbus dehl tihrumeem un bischu kokeem starp Zehsu schkehpneschu brahleem un Autines latweescheem, kas toreiz peedereja pee biskapa dalas. Un kad schkehpneschu brahli eewainoja daschus latweeschus, pee biskapa tika zelta suhdsiba u. t. t." Strihdus

## Selts un mihlestiba.

Romans no jaunakeem laikeem

(Turpinajums.)

— Bet preeksch kam gan man mahja jaredz?... Es jau to redseju ...

— Bet ne wisu ... Tagad wina staigâ pa pascheem slepenokeem kakîneem un pilnigi weena poti, jo pawehleja neweenu namâ neelaist. Tapehz ej un wisu noskatees. Es tewi nostahdischu tahdâ weetâ, no kuras wiss kâ uz delnas redsams, bet tu pats palikši nepamanits.

— Interesanti, — Andreews druhmi teiza: — Tu isturees tâ, itin kâ kad es pateescham kaut ko sinatu ...

— Nu, par to nerunasim! ... — wezâ winu nepazeetigi pahrtrauza: — Laika ir maz. Saki, waj nahksi, waj ne?

— Labi ... Bet pasaki, kapehz „ta" tur tagad staigâ apkohrt? ...

— Bihstas, ka kahds neaisskteidsas preekschâ un neaisnes ... Tapehz poti meklê, neweenu zitu nepeelaisch ... Un pawehlejusi, ka lai neweens pats zilweks neteek namâ eelaists ... Un pate wisu usmana ... Bet neweens jau ari nenahk ... Pee tam, ja ari nahktu, maz ko eeguhta, jo namâ ir tahdi stuhri, kurus weenigi tikai wina weena sin ... Warbuht, ka wina daschreiz jau tuwu bijusi, bet kas lai to sin ... Tapehz jau ari es tewi sauzu, lai tu no augschas noskatees, tew ir ofaks skats ... Un ja pamani kahdu weetu, kura pehz tawâm sihmem isleekas ihsta, paturi to prahâ. Nu, nahksi, waj ne? ...

Andreews wilzinajâs.

Beidsot usmeta wezenei asu, zeetu skatu.

— Tikai tu neeedomajees, ka es tew kaut ko esmu teizis, kaut ko atsinees, — winsch teiza: — Neko nesinu, neko neesmu ne dsirdejis, ne manijis .. Bet ja eju tew lihds, tad weenigi tikai aiz sinkahribas ...

— Nu labi, labi ... Saprotu, balodit ...

— Un neeedomajees kaut kahdus neekus sawâ wezajâ omâ ...

— Saprotu ...

— Labi ... Un lai tukschu tenku nebuhtu ...

— Nebihstees ... Dsirdeju un saprotu ... Tikai pasteigsimees! ...

Wezene peeweda Andreewu pee nama pawisam no otras puses. Schis nama stuhris nebij gandrihz nemaz redsams, jo pilnigi nosuda kuplo koku ehnâ.

Uz tureeni bij jaeet zeeschi gar paschu nama seenu.

— Tu scho stuhri droschi ween wehl nebuhši redsejis? — wezene eesmeedamâs teiza: — Un pee tam wehl weens pats gribeji meklet! ... Nu nahz, nahz man pakal! ...

Beidsot wezene atwehra kahdas masas, tikko pamanamas durwiņas. Aiz tâm bij stahwas spiralas trepes.

— Tikai nahz lehnam un usmanigi. Winai loti smalkas ausis ...

Uskahpa garâ ejâ. Apkahrt waldija melna tumsa un klusums.

Andreewa asais skats tumsâ saskatija wairak atwehrtas durwis.

— Parau, weenâ no schim paschâm istabam nu eeesim, — wezene tschukstoja: — No winâm war redset sahles eeksch eni ...

— Nu kurâ? ...

— Weena alga ... Bet pag, es papreeksch eeeeschu ...

Bet peepeschi uz sleegschna wezene paklupa un tâ Andreews pirmais eegahja istabâ.

Un — tillihdz ko winsch bij eeksch, wezene peezehlâs, atrahwâs atpakal un durwis ar trokšni aizsitâs zeet.

Noschwadseja smagas waschas ... Tad wiss palika klusu ...

Bet tik uz azumirkli — pehz tam durwis dselsu saitê atwehrâs neleelâ schkirbâ ...

Wezene tagad peenahza pee winâm.

— Nu, patupi, patupi manu mihliti! — Wina smaididama teiza: — Tagad wari klusumâ wisu labi pahrdomat ... Lai waretu atsoirdsinatees, tad es tew atneesischu uhdentiņu ... Droschi ween buhši isslahpis ...

Un pirms Andreews paguwa attaptees no pahrsteiguma, wezene jau nosuda ...

Winsch palika weens tumsâ.

---

### 31. Ouhstneezibâ.

Andreews ilgi stahweja apmulsis no wisa notikuschâ ...

Wiss bij norisinajees tik ahtri, ka winsch nebij paguwis ne ko darit, ne kahdi pretotees.

Un tagad, kamehr winsch sche wehl tâ stahweja, wezâs soli noduneja aisween tahlak, lihds beidsot galigi noklusa.

Apkahrt waldija tumsa un kapa klusums bez masakâs skaņas.

Brihdi paskahwejis, Andreews beidsot sahka raudsit ar rokam, kur atrodas. Bij mosa istabina, pehdas trihs plata un septinas gara, ar akmena klonu Gluschi kâ kaps. Greesti bij stipri semi. Weenâ seenâ gan bij lodsinsch, bet stipri aizrestots. Istabina stipri ween atgahdinaja zeetumu.

Winsch peegahja pee loga, bet tas bij patahlu aiz restem un pee tam tâ aisputejis, ka nebij neko domat, saredset, kas aiz ta atronas. Weenigi tikai sudraba-ainais gaischums, kursch spoedâs pat putekļu kahrtai zauri, lika manit, ka aiz wina naw wis nama eelschejâs telpas, bet gan ahrejâs.

Istabina bij pilnigi tukscha. Winâ nebij ne galda, ne krehsla, ne gulu weetas ...

beidsàs ar latweeschu zihnam ar schkehpneescheem un krustneescheem pee Siguldas un pehdigi ar islihgumu. Pehz scheem notikumeem bijkaps eelika Autinê par kogi sawa brahla tehwozi, agrako Pleskawas kara wadoni Waldmeeru.

(Turpmak wehl.)

## „Jaunakàs Sinas" un „Jaunais Zeksch" — schihdu organi latweeschu walodâ.

Tahdas wehstis pehdejâ laikâ isplatas muhsu sabeedribâ. Eemeslu us to dewuschi wispirms schihdi Kursemê, kur tee labibu un linus pirkdami, web lihdsi leelàm pakam „Jauno Zeku" un to isplata lauzineeku starpâ, eeteikdami abonet scho „slaweno" laikrakstu. Bet ko tad „Jaunais Zeksch" un „Jaunakàs Sinas" sludina, us ko iseet winu tendenze? Waj tur ir ari laut kas schihdisks, waj kas weizinatu schihdu leetu? Us scheem jautajumeem ir tikai weena noteikta atbilde. Abi minetee organi iseet us schkiru naida weizinaschanu latweeschu starpâ un nesaweenojamas schkelschanàs nodibinaschanu muhsu latweeschu tautâ. Un scho ideju realiseschanu jeb isweschanu redsam wiszauri pasaulê pee schihdeem, kuri luhko pehz eespehjas zittauteeschus sawâ starpâ rihdit un skaldit, lai paschi waretu waldit. Wislabak to wini panahk zaur presi. Tà par peem. schihdi isplatidami „Jauno Zeku", rahdot un stohstot, ka Widsemes un Kursemes laukstaimneekeem esot sawas Zentrales beedribas un zitas saweenibas, kà lopu pahrraugu beedribas, kopmoderneezibas, konsumweikali, kas wisi aisstahwot tikai saimneeku intereses, bet par laukstrahdneekeem neweens pats neka negahdajot. Laukstrahdneekeem ari wajagot gahdat par sawu intereschu aisstahweschanu. Pilsehtàs strahdneekeem esot sawas arodneeziskas (pateesibâ schihdisksi-sozialdemokratiskas) beedribas, kuras gahdajot par strahdneeku labumu (??). Us laukeem strahdneekeem jabibinot ari sawas zentrales, kas usstahtos par laukstrahdneeku wajadsibam. No schàs puses saskan jau baumas ar schihdu darbeem un abu laikrakstu lihdsschim eetureto wirseenu, ka te zauri spihd pilnigi un droschi schihdiskàs intrigas latweeschu starpâ, jo tamlihdsigi raksti jau tur atrodami. Weens, otrs lasitajs teiks: tapat jau mahza un raksta ari sozialdemokrati un winu laikraksti, bet Benjamina waditee laikraksti atklahti neusstahjas par sozialdemokratu laikraksteem? Pilnigi pareisi. Bet newajag aismirst, ka taisni schihdi ir sozialdemokratijas tehwi, kà: **Markss-Mordechajs, Engelss un Lasals** un leelakee sozialdemokratijas ideju isplatitaji un weizinataji, kà: miljonars Singers, Kautskis, Rosa Luksemburg, Ledeburs, Bernsteins, Zetkina u. t. t. Wineem ir saws „Bunds" jeb schihdiska sozialdemokratu organisazija, kura wisu ko dara preeksch zitu tautu schkiru zihnas, tikai ne paschu schihdu starpâ. Wisa pasaule sin, ka schihdeem ir koti leels nabagu un proletareeschu pulks un ari to, ka no schihdeem ir wisàs schkiràs eewehrojami barbineeki un leeli, pat milsigi bagatneeki, **bet winu starpâ naw schkiru naida. Wisi schihdi turas kopâ kà schihdi.** Schihdu „Bunds" neeet rihdit nabago schihdu pret schihdu miljonaru, kà to wini dara pee zitàm tautam. Tapat wiseem finams, ka taisni schihdi zenschas wisu tautu liberalo un progresiwo presi sagrahbt sawàs rokàs, lai zaur to sagatawo zelu schkiru naidam un sozialdemokratijai.

Tadehl taisni obi Benjamina wabitee laikraksti, nebuhdami sozialdemokratu teeschi organi, kalpo schihdu intresem wehl labak pee tàs latweeschu dalas, kas atturas no sozialdemokratu laikraksteem. Atleek tik wehl weens jautajums: waj scho awischu galwenee lihdsstrahdneeki Benjaminsch un Biskaps buhs tahdi sawas tautas apsinigi nodeweji un pakalpigi schihdu wehrgi, kuru apsina atkaus strahdat schahdu kauna darbu? Kas atteezas us redaktoru Biskapu, tur newar wehl noteikti spreest. Warbuht winsch pats wehl to nesina, ko winsch dara un kam winsch kalpo. Bet par Benjaminu jau naw masako schaubu, ka winsch nebuhtu deesgan zeenigs padarit schahdu pakalpojumu schihdeem. Winsch jau atklahti nekautrejàs eestahtees par redaktoru schihda Blankensteina „Kapeikas Awisê", bet tad nu sahka ziti laikraksti sobotees par „wezo Beni" schihdu maisê, un leeta negahja ar „Kapeikas Awisi", latweeschi sinadami neaboneja schihda isdewumu. Tadehl „Bene" bibinaja aiskulises schihdu lapu „Jaunakàs Sinas" ar schihdu naubu un nelika winam nemaj sawa wahrda apakschâ, bet ta weetâ parakstija wina ustizigâ „draudsene" — Elks kundse. Kas tuwak pohsin, tam sinams, ka ari „Jaunais Zeksch" eet sem „Benes" aiskulisu firmas. Par „Beni" naw ko schaubitees, tas dabun galawu wisu schihdisku, kà to redsejàm ar interim teatri un jauno teatri, kà ari Apollo teatri, kur wisur winsch usstahjees kà intrigants; tà ari winsch pasihstams no Madleenas ar eewehrojamu bankrotu. Ar weenu wahrdu, „wezais Bene" ir ihsts schihdu dabas wihrs un wineem noderigs „goda" wihrs, lai tos latweeschus mulkotu, lai wini ustizetos schihdu kalpu wadibai un tizetu ko wini saka. Ko tad mehs lasam „Jaunakàs Sinàs"? Slepkawibas, sahdsibas, laupischanas ushrukumus, gahnischanas par latweeschu pasahkumeem u. t. t. ir deen deenâ galwenâ bariba.


# !! Ceteizam !!

jaunos eezeenitos papirosus

# „Kumir"

20 gab. 6 kap.

no **Brahlu Schapschal fabrikas, Peterburgâ,** kuri labuma sinâ par pahrsohj papirosus, kas maksà **6 kap. 10 gab.**

Dabujami wisur.

## B. Schapiro,

**Rigâ, Leelâ Grehzineeku eelâ 26.**


„Jaunakàs Sinas" un „Jaunais Zeksch" ir pilnigs dwihnu pahris, kurus drukà weenâ tipografijâ us weenas rotazijas maschinas un kuri kalpo schihdu intresêm. Aisrwineem nestahw nekahdas latweeschu aprindas un tadehl waram te atklahti konstatet, ka abi minetee preses organi ir schihdu laikraksti latweeschu walodâ, lai wisi atklahtibâ to sin un nogreeschas ar reebumu no scheem preses iswirtuleem. ep.

## Eekschseme.

**Tizibas mainas likumprojekts.**

Tizibas mainas likums tika peenemts no treschàs walsts domes un nosuhtits us walsts padomi. Tur to daschadi pahrgrosija un tad peesuhtija 4. domei. Pehdejâ to nodewusi no jauna tizibas leetu komisijai, lai ta pahrspreestu no walsts padomes isdaritos pahrgrosijumus. Komisija ussahka sawus darbus 10. februarî. Schai sehdê runaja par brihwibu, pahreet no kristigas paganu tizibâ. Schahdu brihwibu treschàs domes projekts bij noteizis, bet walsts padome scho noteikumu bij dsehsusi. Israhdijàs, ka wisi kreisee kopâ grib eewest brihwibu, pahreet no kristigas tizibas paganos. — Turpretim walsts padomes aisleegumu aisstahweja zentra frakzijas preekschstahwis Lwows, kursch aisrahdija, ka brihwiba, pahreet muhamedanu tizibâ, darischot, ikkatram eespehjamu, eewest daudsseewibu, un tas isposti schot wisu kristigu gimenes dsihwi un kristigu kulturu. Tapat pret brihwibu pahreet nekristigâ tizibâ, usstahjàs ari eekschleetu ministrijas preekschstahwis, kursch atraba, ka schi brihwiba isposti tu kristigas walsts kulturas pamatus. Aisrschi zehlona ari Pruhsijâ, Austro-Ungarijâ un Schweizê esot aisleegta pahreeschana nekristigâ tizibâ. — Nobalsoschana tika atlikta us nahkoschu sehdi.

**Peterburga.** Latweeschu Beedribas teatri usweda pa Seemas swehtkeem Blaumana lugu „Sagki", kà ari Wulfa lugas „Tapina atgreeschanàs" un „Welna skukis". — Teatri 19. janwarî usweschanâ nahza luga „Brahlis un mahsa" un „Atreebschanàs". 2. februarî usweda Blaumana lugu „Pasuduschais dehls". Beedribas egliti preeksch behrneem 29. dezembrî apmekleja pee 82 peeauguscho un 136 behrnu. Behrni deklameja, rotalajàs, kà ari bij ziti preekschnesumi. Neti omuligi notika beedribâ Jaungada sagaidischana un wezâ iswadischana. No beedribas puses damam kà atmina, tika pasneegts pa silonam, kà tagad wisur peenemtu laimes nesejs. Kreetni apmekleta bija beedribas masku un kostimu balle, kà ari beedribas beedru eglite.

— Par ahrsemju pasem. Finansu komisija apspreedusi pee ahrsemju pasu projekta eesneegtos pahrlabojumus: 1) par ahrsemju brauzeju personigas apluhkoschanas atzelschanu us robeschàm, 2) par ahrsemju pasu atzelschanu un 3) par teesibu boschanu strahdneekeem, kas atgreeschas no ahrsemem, eewest bej muitas preeksch sewis prezes, kad muita nepahrsneedsot 5 rbl. Pirmais pahrlabojums atraidits. Ahrsemju pases atzeltas ar 12 pret 11 balsim. Pehz tagadejâ weidâ no komisijas peenemtâ projekta, us ahrsemem war braukt ar parastajàm pasem, tak 15 rbl. leelais nodokliis, ko tagad nem no ahrsemju pasem, teek peepaturets ari turpmak un to sonems us robeschas. Atweeglinajumi preeksch strahdneekeem peenemti.

— Semneeku bankas ustawa pahrgrosischana. Semneeku deputati eesneedsi walsts domê likumdoschanas preekschlikumu, atteezotees us parahdu maksaschanu bankai. Pehz ta bankas ustaws pahrgrosams tahdâ sinâ, ka pirmajos 3 gados pehz aisdewuma issneegschanas banka nenemtu nekahdus maksajumus, preeskaitot tos pee aisdewuma sumas. Wahjos raschas gados maksajumu terminsch pagarinams, nenemot par nokaweteem maksajumeem nekahdus prozentus.

— Wispahreja kauschu skaitischana. Eekschleetu ministrs eesneedsis ministru padomei likumprojektu par otràs wispahrejàs kauschu skaitischanas isdarischanu 1915. g. Skaitischanas isdewumeem teek isluhgts 11,868,427 r. leels kredits.

**Maskawa.** Schinis deenàs sche ussahk sawu darbibu dsihwneeku aissardsibas beedriba, kuras mehrir, apkarot neschehligu apeeschanos ar kustoneem. Tas wiss jau labi, saka awise „Sem.", bet ko beedriba domâ darit pret lopu spihdsinaschanu, ko dara schihdi, kaujot tos pehz sawa rituala?

**Jekaterinoslawa.** Arestets Maluga, kahdas bandas wirsneeks. Schi banda pag. gadâ 15. nowembrî aplaupija Kasakewitscha raktuwes, nogalinaja pee tam uradniku un grahmatwedi un nolaupija 10,000 rublus. Ta pati banda 17. dezembrî pee Jumaschewas raktuwem nogalinaja krodsineezi Timoschewu ar meitu un 4. februarî turpat aplaupija tirgotaju, kineeti. Arestets ari Maluga beebrs Jefjmins.

---

Gaiss bija smags un drehgns, pee tam wehss neraugotees us to, ka ahrâ bij karsta wasara. Wainigs bij mitrais klons. Pee tam telpas nekad nebij wehdinatas.

Kad Andreews atjehdsàs, winu pirmâ azumirkli pahrnehma tahds niknums, ka winsch ar wisu spehku metàs durwis un sahka tàs sist un laust.

— Taisat wakâ! — winsch sauza wisâ spehkâ. — Wakâ, jeb es wisu satreekschu drupàs!..

Smagi duneja spehzigee siteeni. Schkitàs, teem wajadseja usmodinât neween wisu namu, bet ari apkahrtni. Bet — neweens neatsauzàs. Wiss palika klusu. Un ari ar dselsi apkaltàs durwis gan drebeja, bet nepadewàs siteeneem.

— Atwerat! — Andreews nemitejàs kleegt, bet wina kleedseeni tapa aisween klusaki, jo balss aissmaka ais peepuhleschanas un smagâ gaisa.

Beidsot winsch apklusa. Winsch redseja, ka schahdâ zelâ naw nekas panahkams. Bes tam prahts teiza, ka nedrihkst laut ismisumam waku. Tagad wairak kà nekad wajadseja sawalditees un buht meerigam.

Noguris winsch apsehdàs netahl no durwim. Sanehmis wisu sawu gribas spehku, winsch sewi peespeeda buht meerigam un pahrdomat sawu stahwokli, kurâ paschlaik atradàs.

Nebij ko schaubitees, ka sahkot jau no pat ta brihscha, kur wezene winu sastapa, ta turejàs pee stingri pahrdomata plahna, greesa wisu sarunu us weenu, sinamu pusi, bet winsch no wisa ta neko nemanija un akli tai sekoja lihdsi — eekrita lamatàs...

No wina puses, protams, bij nepareisi, akli ustizetees zilwekam, kuru winsch pirmo reisi muhschâ redseja. Bet — ar kahdu noluhku gan schis lamatas bij sarihkotas, ko no wina gribeja?.. Preeksch wezenes winsch bij sweschs, jo redseja winu pirmo reisi... Un ko gan nosihmeja winas ehrmotee wahrdi?.. Waj wina ar wiltibu gribeja no wina kaut ko issinât, waj ari pateescham sinaja kaut ko par wina noslehpumu?...

Bet ja ari peelaistu scho pehdejo, tad — kahdâ gan sakarâ wareja buht wina noslehpums ar scho wezo namu?.. Un kas gan bij ta seeweete, kuras usdewumâ winam bij laupita brihwiba?.. Ko gan wina pa naktim meklê tukschajâ namâ un ko wina tagad prasis no Andreewa?...

Ilgi winsch lausija galwu ap scheem jautajumeem, bet — atbildes nebij...

Beidsot smadsenes peegura. Usnahza weenaldsiba pret wisu, kas beeschi noteekas, kad jastahw bihlâ un nesin kas jagaida...

Tad winsch pilnigi apklusa sawâ laktinâ.

Un — itin kà buhtu gaibits us scho azumirkli, tuhlin pehz tam durwis drusziņ pawehràs. Bet tomehr ne wairak, kà to dselsis saite atlahwa. Aisrwim parahdijàs wezene.

— Nu, draudsin, waj aprimees? — wina klusi jautaja: — Pagulees ween, pagulees... Neustrauzees... Tà ir labak... Domaju, ta rozinas kreetni ween sabausija sisdams durwis... Tagad atpuhtees un apdomajees, warbuht ari kautko sadomasi... Es tew atnesu uhdentinu ko nodsertees un ari maisiti... Salminus ari, lai nespeestu gulot... Tà, redsi... Un ja buhsi prahtigs, tad wiss buhs labi...

— Welns!...

Un sobus greesdams Andreews metàs pee durwim...

Pirmitejais niknums no jauna winu sagrahba. Bet durwis nebij atraujamas. Weltas bij wisas puhles.

Wezene bij paguwusi atlehkt atpakal un meerigi nokkatijàs sawa guhsteknа ismisumâ.

(Turpmak wehl.)

# Baltija.

**Bijuschà Rigas mahzibas apgabala kuratora Lewschina paskaidrojums tehwu walodas leetà.**

Bijuschais Rigas kurators Lewschins, kura zirkularu atzehlis tagadejais kurators Schtscherbakows, peesuhtijis „Nowoje Wremjai“ paskaidrojumu sem wirsraksta: „Walsts waloda Baltijas peekrastes pirmmahzibas skolà.“

Schinî rakstà winsch isskaidro, ka wina zirkulars isdots pilnigi likumigi. Ari kuratora Schtscherbakowa rihziba neesot pret likumu. Te runa neesot par likumibu waj nelikumibu, bet tikai runa par to, kas skolai derigs. Lewschins aisrahda, ka winsch rihkojees pilnà saskaná ar ministru komitejas 1905. gadà usstahbiteem prinzipeem, kà ari ar teem usskateem, kahdus treschà walsts dome kopà ar walsts padomi apstiprinojuschas jaunà preeksch zitàm walsts bakam isdotà likumà. Lewschins atrod, ka kurators Schtscherbakows bes jebkuras wajadsibas atzehlis wina, Lewschina, zirkularu.

**Wahzu kolonisazija Lejas-Kursemè.**

Wahzu kolonistu eeweschana Lejas-Kursemè arweenu turpina pastiprinatà mehrà, un eewesto kolonistu skaits jau pahrsneedz 18,000 dwehseles. Us scho leetu pehdejà laikà koti nopeetnu wehribu greesuschi eekschleetu ministrija un tapat kreewu wadoschàs aprindas. Zerams, ka drihsumà tiks sperti nopeetni soli wahzu kolonisazijas aprobeschoschanai.

**Sloka** 7. februara rihtà Juhras eelà Nr. 3 nesinams laudaris bija peelizis uguni Augusta Korsta dsihwojamai ehkai. p.

**Dubultos** Berlina un Schalita koku fabrikà 4. februarî pee sahga gruhti eewainota kreà roka strahdneekam, 26 gadus wezajam Kabiles pagasta Andrejam Tihrumam. p

**Jumprawas** Wesekos nakti us 6. februari nodedsa rija un sabedsa ari daschadas mantibas, lini, lopbariba u. t. t. Saimneekam Mahrtinam Kruhklim 1945 rbl. leeli saudejumi par neapdroschinato mantibu. Rija bija apdroschinata weetejà pagasta sawstarpejà apdroschinaschanas beedribà par 750 rbl. Uguns laikam zehluses no rijas krahsns. p.

**Kehtschu** Kalna-Bikerneekos 3. februarî pakahràs pee pirts mahju saimneeks Jahnis Kemsis. p.

**Smiltenes** mahzitajam K. Kundsinam pagahjuschà wasarà issaga no dsihwokla 256 rbl. sihkà noudà, galda leetas par kahdeem 200 rbl. un zitas mantibas par 254 rbl. Saglas, kuri bija trihs, suhlin pamanija un, dsenotees teem pakal, weenu noschahwa. Noschautais bija kahds Aleksandrs Duzmanis un tagad peerahdits par otro sagli Irschu kolonijas teesibas saudejuschais Alfreds Hasenfuhss, kas apzeetinats. Trescho sagli meklè. — Smiltenes meestà nakti us 6. februari iszehlàs ugunsgrehks Augusta Ahboltina kolonialpretschu weikalà. Wehlak peerahdijees, ka uguns peelikta un par wainigo domà paschu Ahboltinu, kas tapehz apzeetinats un eeweetots Zehsu aprinka zeetumà. p.

**Lehdmanes** Wez-Klinsparu mahjàs nakti us 10. februari atlausta sirgu kuhts un nosagts saimneekam Mahrtinam Ulim sirgs, kas eejuhgts ratos un ari aisbraukts. Saudejums leelaks par 160 rbl. p.

**Valtmalè** pee Kempa kroga dsehrumà kaujotees schajàs deenàs gruhti eewainots Jahnis Kruhminsch. p.

# Ahrsemes.

**Schweize kà starptautiskàs speegoschanas sapulzes weeta.**

No Schweizes pehdejà laikà israiditi wairaki preeschu walstu speegi, no kureem daschi strahdajuschi gan atsewischki jeb katrs par sewi, bet daschi bijuschi eerihkojuschi pat weselus speegoschanas kantorus. Weens no pehdejàs sugas subjekteem bijis tahds gudrineeks, ka pahrdewis wisadus walsts un kara noslehpumus neween tai walstij, no kuras suhtits, bet ari zitàm walstim. Redsams, zik mas wehrtes waldibàm tahdi Asewi. Schweizes sinu agentura schai leetà raksta: „Israhdas, ka neitralas un zentralas walstis, kà Schweize, arween wairak paleek par starptautiskàs speegoschanas sapulzes weetam. Bet Schweizes eestahdes raugas stingri un modrigi us scheem laudim un sahk tad rihkotees, kad peenahzis wajadsigais laiks. Tà nupat pehdejà gada zeturksnî israiditi 8 speegi. No schàm israidischanàm tikai diwi gadijumi tika atklahtibai sinami, kamehr pahrejee tika klusàm isdariti.“

**Zihna ar schuhpibu Seemeku-Amerikas Sabeedrotàs Walstîs.**

28 Seemeku-Amerikas republikas walstîs jau likumboschanas zeltà atlauta alkohola leetoschana tikai us ahrsta preekschraksta. Paschlaik pretalkohola kustibas peekriteji cesneeguschi kongresa abàs palatàs resoluzijas, kuras leek preekschà papildinàt saweenibas satwerismi ar jaunu paragrafu, kursch aisleedz stipru dsehreenu pagatawoschanu, pahrdoschanu un eeweeschanu wisà Sabeedroto Walstu teritorijà. Ja preekschlikums kongresà dabùs $^{2}/_{3}$ balsu wairakumu, tad to nodos atsewischko walstu likumdeweju eestahdem preeksch apspreeschanas. Ja tad par to iztekfees $^{3}/_{4}$ no wisàm walstîm, tad taps par Sabeedroto Walstu satwerismes paragrafu.

# Riga.

**Apstiprinats Peterburgas teesu palatas spreedums** senatà pret bijuscho „Jaunà Laika“ redaktoru Kloku, pehz kura tas noteesats us 2 mehneschem un 20 deenam zeetumà par agrakà Slokas pilsehtas skolas skolotaja Pola apwainojumu ar awisê nodrukatu sinojumu. p.

**Kauzelejas nodokllis** pilsehtas polizijas waldê par daschadàm apleezibam ir no 1. janwara tikai 75 kap. un ne wairs 1 rbl. un ari ne 90 kap., kà tas bija agrak. Ir gadijumi kur tas atklahti pasinojams. p.

**Weenigàs wahjprahtigo eestahdes** Rigà tik pahrpildìtas slimneekeem, ka slimneekus newar wairs usnemt. Rotenberga eestahdê ner dseneekus wairs sen neusnem weenigi aiz telpu truhkuma un ridseneeki jausnem waj dimreises leelakà skaità, neka noteikts. Tàpat Aleksandra Augstumu eestahdê noteiktais slimneeku skaits jau sen pahri un eestahde tà pahrpildita, ka daudz slimneeki gaida welti us usnemschanu pat jau 8 mehneschus. Sen wajadzigà slimnizas paplaschinaschana gan luhgta lahgu lahgeem, bet bez panahkuma. Tagad daschas slimneekus aissuhta us Wilnu un zitur, bet ari tas eesoehjams tikai masà skaità, ka ar to koti maz isliihdsams. Wislaunak sajuhtams weetu truhkums seeweetem, kuru usnemschana nepawisam naw eespehjama. p.

**Sweesta tirgus.** Pehz „Baltijas Kopmoderneezibas Saweenibas“ sinam, Rigà, sweesta produkzijai wairojotees zenas pastahwigi krist. Par labu prezi war eeguht 42—45 kap. par mahrzinu, par wideja labuma 38—42 kap. un par sliktaku sem 38 kap.

# Jelgawa.

**Bibliotekas.** Publisku biblioteku Jelgawà maz. Tikai kreeweem pastahw pahris eewehrojamakas bibliotekas pee diwàm weetejàm beedribam — „Kruschoka“ un Literarisskàs Mahksias Beedribas. Pehdejà sawu biblioteku manoja no bijuschà realskolas direktora W. Rudnewa sarihkotcem makara kursecm, un tanî atrodas sewischki daudz grahmatu is sabeedrisskàm sinatnem. „Kruschoka“ bibliotekà turpretim sastopams leels krahjums kreewu dailliteraturas, kuru plaschi ismanto weetejee pedagogi un skolu audsekni. Daudz sliktaki Jelgawà nostahditas latweeschu bibliotekas. Tà daschus gadus atpakal wehl nebij neweenas daudz maz eewehrojamakas bibliotekas ar latweeschu rakstneeku darbeem. Tagad nu scho robu ispilda Jelgawas Latweeschu Skolu un Isglihtibas Beedribas biblioteka, kurà schimbrihscham atrodas 1284 latweeschu grahmatas (1320 sehjumos). Schahds eewehrojams grahmatu skaits sakrahts gan zaur beedribas paschas eegahdajumeem, gan ari pateizotees daschadeem dahwinajumeem. Tà pehdejà laikà bibliotekai dahwinatas 28 latweeschu, 38 kreewu un 60 wahzu grahmatas, kà ari 16 daschadu gada gahjumu schurnali. Kreewu grahmatu skaits bibliotekà — 309 (tikpat daudz sehjumos), bet wahzu grahmatu — 151 (154 sehjumos). Tà tad bibliotekà pawisam atrodas 1744 grahmatas, kuras cetilpst 1783 sehjumos. Jaleezina ari, ka Skolu un Isglihtibas Beedribas biblioteka bauda plaschakas publikas simpatijas, un winas apmekletaju skaits deesgan prahws. Tikai, par noschehloschanu, wina peeeetama weenigi Skolu un Isglihtibas Beedribas beedreem, kadehl wiseem lasitajeem jaeestahjas ari beedribà par beedreemweizinatajeem. Tomehr ari beedru nauda (1 rublis) naw augsta bibliotekas leetoschanai us weselu gadu. Bez tam beedri-weizinataji war wehl apmeklet beedribas lasitawu, kurà peenahk wisas latweeschu awises, daschi schurnali, kà ari wairaki kreewu un wahzu isdewumi. Tikai jaatsihst, ka Skolu un Isglihtibas Beedribas biblioteka nespehj wisas lasitaju prasibas apmeerinàt, jo beeschi ween daudzas grahmatas naw mehnescheem ilgi peeeetamas. Bet wairak latweeschu biblioteku Jelgawà naw. Teesa, H. Allunana weikalà pastahw kahda „latweeschu biblioteka“, bet tajà ir daudz lubu literaturas. Jawehlas, raksta „L.“ tikai, lai publika aisween papildinatu Skolu un Isglihtibas Beedribas biblioteku un lai pehdejà tiktu padarita peeeetama plaschakàm masam.

**Februara sirgu tirgus Jelgawà** schogad bij deesgan plaschs. Bij sawesti pawisam kahdi 800 sirgi. Labakeem sirgeem bij ihsti prahwas zenas. Nosodami tikai tas, ka kristigee 9. febr., kà sawà swehtdeenà tirgojàs ko nagi nesa, kamehr 8. febr., muhsu sestdeenà un schihdu „schabàs“, us tirgus neredseja neweena schihdina.

**Schihdu asins noslehpums.**

No muhka Neofita. Preekschwahrds no P. M.

(Beigas).

**VI. Treschais un galwenais eemesls: schihdu tiziba, ka kristigo asinim ir garigs dseedinoschs spehks.**

Schis meschonu paraschas galwenais eemesls ir — gachamu jeb rabu dsilà, eekschà gà pahrleeziba, ka Jesus Kristus, Jumprawas Marijas Dehls no Nazaretes bij ihstens Mesija, kuru gaidija un wehlejàs swehtee tehwi un praweeschi. Sawu pahrleezibu wini pamato us praweescha Jeremijas wahrdeem: „Istruhzinojatees par to, debesis, un trihzeet un drebeet koti, saka tas Kungs. Jo mani laudis dara diwkahrtigu launumu: tee mani atstahj, to dsihwo uhdens awotu, un iszehrt sem akas, zauras akas, kas uhdeni netur.“ (Jerem. grahm. II. nod., 12. un 13. pantos.).

Rabi koti labi saprot scho praweetojumu. Augstee preesteri Anna un Kaifas ari to sinaja. Wini sinaja, ka Jesus Kristus, kuru wini noteesaja us krusta nahwi, bij Mesija, bij Deewa Dehls, bet wini to nodewa aiz skaudibas.

Rabi koti labi saprot schi praweetojuma nosihmi, bet sawà lepnibà un zeetsirdibà negrib atgreestees pee Kristus. Pawisam otradi, wini ir isdomajuschi sew jaunus bauschlus un, kà tahlak redsesim, zer panahkt sew glahbschanu zaur kristigo asinim.

* * *

Tohlak muhks Neofits sawà grahmatà aprahda, schihdi kà kristigo asinis leeto pee sawàm laulibam, apgraistschanas, grehku peedoschanas un ari ihsi pirms nahwes.

Un ka tas pateescham tà ir, tam winsch par peerahdijumu peewed tekstus no Bibeles, sewischki no praweescha Ezekiela grahmatas.

Ari sawàs Leeldeenàs wineem pawehleis ehst mazes, kuràm peejauktas kristigo asinis. No tahdas mazes jodabù katram schihdam kaut weens mass, neezigs kumosinsch. Tapat ari naw noteikts, zik daudz kristigo asinu jabuht klaht.

Tapot ari Puhrima swehtkos wini leeto kristigo asinis, tikai masakà mehrà. Tad wini kauj kristigo par peeminu Amonam. Par to raksta ari praweetis Jeremija sawà grahmatà un Ezekiels.

Bet lai winu breesmigaià asins noslehpums nenahktu gaismà, tad to us zeetako apsargà. Lahsti un breesmigakà atreebiba sagaida katru, kas tik ween usdrihkstetos bilst kaut wahrdu par to. Asins ritualu likumi eet mutisti no paaudses us paaudsi. —np—

# Telegramas.

15. (28) februari.

**Widas printscha weesoschanàs Peterburgà** noteek wisai swinigi. Jaunais Albanijas waldneeks apmekleja Keisariskàs Gimenes peederigos, ahrleetu ministri un Wahzijas wehstneeku. Winam par godu sarihkoja meelastu un bez tam wehl Wisaugstaki apbalwoja ar Aleksandra Newska ordeni.

**Jauna sufraschistu negehliba.**

Waikerkas grafiné, Julotjenà, sufraschistes nodedsinajuschas wehsturisku basnizu lihdz ar daudz dahrgeem wehsturiskeem dokumenteem.

**Nem eri Epirà,**

ka telegrafs sino, top nopeetni. Himaras muhamedani ari isteikuschees, ka wini peeweenosees nemeerneekeem un zihnisees par autonomiju. Nemeerneeku waldibas presidents Sografoss aisbrauzis us Argirokastro, kura issludinata par autonomàs Epiras waldibas sehdekli. Kad tur sapulzesees wisi autonomàs waldibas ministri, tad ofiziali issludinàs Epiras autonomiju, jeb paschwaldibu.

**Nemeeri Krità.**

Nemeeri aisnehmuschi ari Kritas eemihtneekus. Sapulzejuschees 10,000 nemeerneeki, kuri grib dotees us Epiru, palihgà tureenes nemeerneekeem.

**Nemeeri Portugalè**

wehl aisween turpinas. Tagad sino, ka dselszeltneeku streiks sahk peenemt plaschus apmehrus. Telegrafa satikssme wehl naw atjaunota.

**Riga.** Eesahkàs sazihkstes smagajà atletikà. Peedalas 80 stiprineeki.

**Peterburga.** Par godu finansu ministram Barkam tapa sarihkots meelaus no wina amata beedreem tirdsneezibas ministrijà, kuri zildinaja wina nopelnus un nowehleja sekmigu darbibu jaunajà darba laukà.

**Grodna.** 13. februara wakarà pretschu wilzeens sabuhràs ar pasaschceru wilzeenu. Gruhti eewainoti 3, weegli — 12. Sadragata lokomotiwe un 4 wagoni.

**Wihne.** Par speegoschanu apwainotais Aleksandrs Jandriischs noteesats us 19 gadeem katorgà. Wina brahlis ari atsinees par wainigu.

Atbildigais redaktors: A. Purinsch.

Isdeweja: Sabeedriba „Latweeschu Awises“

# Leel-Jelgawas Krahj-Aisdewu Kases walde

zaur scho usaizina kases lozekkus uf

# generalsapulzi

**otrdeen, 25. februari 1914. g., pulksten 3 deenâ,** kases kantori Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 44.

**Deenas kahrtiba:**

1) 1913. g. darbibas pahrskats un rewisijas komisijas referats.
2) 1913. g. darbibas pahrskata apspreeschana un peenemschana un pelnas isdalischana.
3) 1914. g. darbibas plahns un budsche'ts.
4) Waldes preekschlikumi statutu robeschâs.
5) Wehleschanas.

Ja uf augschejo terminu nesanahktu likumigais skaits beedru, tad **5. martâ 1914. g.,** Jelgawas Latweeschu Beedribas sahlê, pulksten 12 deenâ, teek **ar tahdu pat deenas kahrtibu sasaukta otra un galiga generalsapulze, kura buhs spreeschanas teesiga, neskatotees uf sanahkuscho skaitu beedru.**

Jelgawâ, 11. februari 1914. g.

# Preeksch wisas dsihwes!

## 625 gresni un wehrtigi preekschmeti par 3 rubki 95 kap.

Issuhtam uf pehzmaksu sekoscho: 1) Skaistu melnu angku tehrauda jeb balta metala pulksteni, uswelkams aiz podsinas weenu reisi 48 stundâs uf 15 akmeneem ar galwoschanas rakstu uf 6 gadeem. 2) Skaista jaunselta kehde preeksch pulksteena. Brelokstereoskops ar interesanteem slaisteem seeweeschu skateem. Mazinsch preeksch pulksteena aissargaschanas no maitaschanâs, pulkstena aissargs no sagteem. Skaista dahmu kapsele ar pakald. briljanteem, gresna broscha no jaunselta. Pahris auskaru jaunakâ fasona ar skaistu diamantu. Kungu dredsens ar pakaldarinatu briljantu. Tahds pat dahmu gredsens. Skaists mundschtuks preeksch papiroseem no burboltina. Pahris Skaistu manschetu pogas. Schlipses adata no jaunselta ar brihnischkigu pehrli. Tipografa aparats, fast. no 300 dasch. burteem, zipareem, sihmem, pilniga eetaise preeksch paschdrukaschanas. 100 gab. wisitkartes, 75 listes gresna pastpapira, 50 konwertu. Interesanta grahmata „Teatrs un fokusi" pam. kâ eemahzitees darit daschadus fokusus un buht par sabeedribas mihluki, atronâs 72 daschadus pahrsteidsoschus fokusus. Skaista sehrija mahkslas pastkartes ar interesantu saturu. 15 dasch. aisgrahbjoschu skatu. Wiss schis komplekts sastahw no 625 preekschmeteem, teek issuhtits no mums tikai par 3 rubki 95 kap. (pulksteens ween maksâ scho naudu). Labakâ sorte 4 rubki 75 kap., par eepakaschanu un suhtischanu 55 kap., uf Sibiriju 95 kap. Ja issuhta 3 komplektus uf reisi tad suhtischana uf muhsu rehkina. Ja issuhta 5 komplektus, tad peeleek 6. par welti. Kam nepatihk — suhta atpakal. Adrese: г. Лодзь, складъ Т-ва „Универсаль" Н. 22.

Jelgawâ.

## Spez. klaweeru un harmoniuma magasine

# L. Günther,

**Pasta eelâ Nr 38, telefons 630.**

Fligeli, pianinos un harmoniumi no pasihstamâm firmam:
Julius Blüthner,
J. G. Irmler,
Schmiedmaier un dehleem,
Th. Mannberg,
kâ arî fligeli un pianinos no pasihstamâm un eeteiz. Peterburgas fabrikam:
C. M. Schröder,
R. Rothke,
Brohleem Dietrichs
J. Tresselt u. t. t.

Fligeli no 625—1200 rbl. Pianinos no 350—750 rbl. Harmoniumi no 125—250 rbl.

Wisus instrumentus sanemu taisni no fabrikam un pahrdodu uf nomaksu par fabrikas zenam. Pret tuhlinsamaksu dodu wisleelako rabatu.

## Apawu isgatawoschanas darbniza un pahrdotawa

# K. Ginter,

Jelgawâ, Lehzeju eelâ Nr 2,

peedahwâ no krahjuma **wisadus kungu, dahmu** un **behrnu sahbakus,** pascha darbnizâ isgatawotus, wehz jaunakeem paraugeem.

Bez tam peedahwaju **uhdens sahbakus, no sewischki isturiga uhdeni zauri nelaidoscha materiala.** Apstelleirumi un islabojumi **teek wisôdrihsakâ laikâ pagatawoti.**

**Par isturigu un glihtu darbu galwoju.**

**Lehtas zenas! Lehtas zenas!**

NB. Mahzekli war peeteiktees.

## Profesora M. R. Berlowa

# technifkee kursi

techniikums (abu dsimumu personam).

**Rigâ, Wilandes eelâ Nr. 3, dz. 6.**

**Kursos ir mechaniska, elektrotechniska inscheneeru, buhwju un mehrneezibas nodalas.**

Kursos peenem abu dsimumu personas, ne jaunakas par 16 g. kuras beigušchas pilsehtas skolu jeb ne masak, kâ 3 k. widejâs mahzibas eestahdês. Maksâ 50 r. par pusgadu. Kursu noteikumi teek issuhtiti pret 7 k. marku.

**Usnemschana janwari.** Runos stund. no 1—3. Telefons 38-53. Pehdejâ mahzibas gadâ eestahjuschees 228 zilweki.

# Sesonai beidsotees

## dahmu un kungu drehbju ispahrdoschana

# Rigas basarâ

Jelgawâ,
Katolu eelâ Nr. **12.**

Eleganti

## dahmu sihda, kotika un plihscha mehteli,

## dahmu un kungu kaschoki,

## kaschoku apkakles un mufes

par **30%** lehtaki, ka sesonai sahkotees.

**Apdroschinata peena lihdsi 50 rbl.**

un waiirak mehnesi. Ustizamas personas abeju dsim. daboh pastahwigu darbu pee sewis mahjâ zauru gadu. Sinaschana naw pagehrama. Tahlums nem us swara. Mehs pehrkam tahdus darbus. Besmaksas peesprasischana (7 k. suhtijums).

Adamo maschinu sabeedriba
**Tomas H. Wittik Kunan un Ko.**
St. Peterburgâ, Newsky pr. 40—42. — 8.
Отд. Москва, Красн. вор. д. Афремова.

# Jelgawas Kommerzbankas walde

zaur scho usluhdsi Bankas beedrus (akzionarus) uf Bankas

## kahrtigo

# generalsapulzi

**21. februari** 1914. g. Jelgawas Latweeschu Beedribas sahlê, pulksten **12** deenâ (Jelgawâ, Katoku eelâ Nr. 11).

**Deenas kahrtiba:**

1. Gada pahrskats par 1913. gadu lihdsi ar padomes, waldes un rewisijas komisijas sinojumu par to.
2. 1913. gada zaurluhkoschana un apstiprinaschana un pelnas isdalischana.
3. 1914. gada budsche'ta zaurluhkoschana un apstiprinaschana
4. Nama zelschanas jautajeens.
5. Waldes preekschlikumi atteezotees uf tekoschâm leetam.
6. Wehleschanas.

Teem beedreem (akzionareem), kureem ir uf usrahditaju israkstitas akzijas un kuri wehlas generalsapulzê peedalitees, wajaga sawas akzijas nodot Bankas waldei ne wehlak kâ septinas deenas pirms generalsapulzes un wini tâs nebrihkst atpakal prasit lihdsi sapulzes beigam; turpretim tee beedri (akzionari), kureem ir uf wahrda israkstitas akzijas — ir no augscham minetâ prasijuma atswabinoti — w nu akz jam tika wajaga buht ne wehlak kâ septinas deenas pirms generalsapulzes uf winu wahrda beedribas waldes grahmatâs buht eewestam.

Jelgawâ, 24. janwari 1914.

Zaur scho pagodinos zeen. Jelgawas un apkahrtnes publikai paziņot, ka sahkot ar **1. janwari** sch. g. esmu **atwehris**

# auschanas eestahdi

un peenemu doschadus **auschanas darbus,** kâ: lakatus, pleres, dekus, wadmalu un puswadmalu un t. t.

Augstzeenibâ

## E. Weissmans,

**tiwaika krahsotawa un kimiska masgatawa Jelgawâ pee Annas wahrteem, Kalwes schoseja Nr. 28.**

NB. Peenemschanas weetas Jelgawa, Katolu eelâ 22, seltkala Dannenberga namâ un Leelajâ eelâ 43.

## Krehsojeet mahjâs

**Par nedaudsi kapeikâm**
war katra namamahte wisadus
**drehbju gabalus** un **stofus**
is: wilnas, puswilnas, kokwilnas
un t. t.
**slaisti** un **ihsti krahsot.**
Praseet noteikti
**Heitmanna krahsas.**
Aissargu marka:
Lapsas galwa swaigsnê.
Katru zitu fabrikatu atraidieet.
Dabonamas katrâ apteeku pretschu pahrdotawâ.

**Brahli Heitmann, Kelnê un Rigâ**

Jelgawa.

## Dr. Butch,

**Katolu eelâ 20. Telefons 540**
Eekschejâs, ahdas, puhschla un wenerslimibâs
No 9—12 un no 6—8. Swehtdeenâs tikai no 9—12.

# Dr. med. E. Jansons,

spezialists

## azu slimibâs,

**Rigâ, Terbatas eelâ Nr. 1.**
**Telefons 8738.**
Peenem no 10—12 un no 5—6.

## Adischanas darbus,

wisadus, kâ no smalka tâ rupja adama mater. peenem **no 25. februara** sch. g. **Bramberges Upes-maitschâs** sp. Mutany.

Leetots, bet labâ kahrtibâ usturets,

## twaika kallis un kuhlejs,

8 HP., ir sem labreem nolihgumeem **pahrdodams.** Peeprasit Jelgawâ, Kangseru eelâ 40, pee **Gulbe** ks.

## Wehja sudmalas

teek **pahrdotas** wai **isrentetas** Kr.-Wirzawas Petermuischas waldê.

## Plawas,

15 puhrv. leelas (pee Leelupes), teek **pahrdotas** wai **isrentetas** Krona-Wirzawas Petermuischas waldê.

# 50 rbl.

**pateizibas algas tam,** kas usrahda 3. febr. wakarâ Johnischkê, Jelgawas eelâ, nosagtu wideja auguma, gaischi behtâ spalwâ, 6 g. wezu sirgu, apm. 150 r. wehrtibâ Adr.: Яниски, Ков. губ., Эконом. Т-во Лат. С.-Х., Лукашунясъ.

## Enkuru Sarsaparillians,

asins tihrischanas lihdsekkis, pret isstumeem, ebdi.

## Enkuru Ferrola,

dselsi saturoschs schkidrums, eeteizams bahleem un malasinaigeem.

## Enkuru Sachat Plahzenischi,

pret bahlu gihmja krahsu, bojateem nerweem

## Enkuru Inga piles,

kruhsu piles, pret sausu kahsu.

## Enkuru Loksa piles,

pret slapju kahsu un aisfmakumu.

**Broschuras un zenu rahditaju issuhta bez maksas.**

**Tirdsneezibas nams**

# J. Ad. Richter un beedr.

**Sw. Peterburgâ.**
**Nikolajewskaja 14.**

Drukots Grahmatn. Ekon. Sab., agr. E. Landsberga drukatawâ, Jelgawâ.